

Η ετεροπαρατήρηση (Peer observation) ως εργαλείο επαγγελματικής ανάπτυξης για εκπαιδευτικούς

Κατερίνα Νικολακοπούλου

Σύμβουλος Εκπαίδευσης, 3^η Θέση ΠΕ70 Αχαΐας

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Τι είναι για σας η ετεροπαρατήρηση;

<https://www.menti.com/almgxjngmcss>

- "Παρατήρηση της διδασκαλίας από Ομότιμους"
- "Συλλογική ανατροφοδότηση"
- "Αναστοχασμός"
- "Παρακολούθηση"

Ποιος μπορεί να είναι ο "ομότιμος" (συνάδελφος):

- Διευθυντές/-τριες
- Συνάδελφοι από άλλες σχολικές μονάδες
- Συνεργάτες από το ίδιο σχολείο
- Μέλη φορέων αξιολόγησης
- Άλλοι/-ες ομότιμοι...

Ποια μοντέλα ετεροπαρατήρησης υπάρχουν;

- **μοντέλο επαγγελματικής ανάπτυξης**
 - από εκπαιδευτικούς
 - από ειξειδικευμένους εκπαιδευτικούς
- **μοντέλο παρατήρησης από ομότιμους**
 - για βελτίωση, αναστοχασμό, ανατροφοδότηση
 - από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς
 - παρατηρώντας ο ένας τον άλλον
- **μοντέλο αποτίμησης/αξιολόγησης**
 - για προαγωγή
 - για αμοιβή/μισθό (με βάση την απόδοση)
 - από Διευθυντές/-τριες

Χαρακτηριστικά της ετεροπαρατήρησης

► Περιλαμβάνει τρεις φάσεις

- 1^η Φάση: Πριν από την παρατήρηση: κατευθυντήριες γραμμές
- 2^η Φάση: Η παρατήρηση της διδασκαλίας
- 3^η Φάση: Μετά την παρατήρηση: συζήτηση

► Ενσωματώνει μορφές ανάπτυξης

- ως ανεξάρτητη μέθοδος ανάπτυξης ή
- ως μέρος ενός προγράμματος επαγγελματικής ανάπτυξης

Εμπειρίες ετεροπαρατήρησης ...

➤ Άτυπη παρακολούθηση

- Άτυπες, αλλά δομημένες καταγραφές
- Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν χωρίζονται σε ζευγάρια
 - όσο το δυνατόν πιο ετερογενή ζεύγη > εστίαση παρατήρησης στην μορφή όχι στο περιεχόμενο
- ομαδική ανατροφοδότηση (μετά τη διδασκαλία)

➤ Η ανατροφοδότηση των συμμετεχόντων/-ουσών

- Μαθαίνουν ακόμη περισσότερα από την παρατήρηση παρά από όταν τους παρατηρούν
 - Διδακτικές συμβουλές
- Αναστοχαστική συζήτηση για τη διδασκαλία γενικά
- Τρόποι Διαχείρισης - με τους όρους των ίδιων των εκπαιδευτικών

Απαιτείται η προετοιμασία/εκπαίδευση των παρατηρητών

➤ Οδηγίες

- δομημένες
- επιθυμίες του παρατηρούμενου εκπαιδευτικού

➤ Παρατηρητές

- από ένα άλλο σχολείο
- από το ίδιο σχολείο
- ειδικευμένοι εκπαιδευτικοί

Τι νομίζετε εσείς; Υπάρχουν επιπτώσεις του ιστορικού (background) του παρατηρητή στη διαδικασία και την εστίαση της παρατήρησης;

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

Τι παρατηρούμε σε μία διδασκαλία;

Φύλλο Παρατήρησης

Συμμετέχοντες

- σε εθελοντική βάση (αν δεν αποτελούν μέρος προγράμματος επαγγελματικής ανάπτυξης)

Η φύση της διαδικασίας: διαφορετικές δυνατότητες (συμβόλαιο ομάδας)

- Μονόπλευρη παρατήρηση
- Αμοιβαία διαδικασία: "Εσύ παρατηρείς τη διδασκαλία μου και εγώ τη δική σου"
- Ένα ζευγάρι ή μια ομάδα, που επισκέπτεται την τάξη κάποιου συναδέλφου/ παρατηρεί επομένως τη διδασκαλία του άλλου και στη συνέχεια ακολουθεί μια ομαδική συζήτηση
- Εσείς μπορείτε να προτείνετε άλλες επιλογές;

Ατμόσφαιρα

- εποικοδομητική
- προσανατολισμένη στην ανάπτυξη
- υποστηρικτική
- άτυπη

Συχνότητα

- μία φορά
- δύο φορές
- περισσότερο;

Ποια τα οφέλη της ετεροπαρατήρησης;

- Για τους παρατηρούμενους εκπαιδευτικούς;
 - ανατροφοδότηση για ανάπτυξη
 - Για τον παρατηρητή;
 - αναστοχασμός των δικών του πρακτικών
 - Για αμφοτέρους;
 - μοντελοποίηση: πώς να χρησιμοποιούν την ανατροφοδότηση
 - στη δική τους διδασκαλία
 - στην επαγγελματική ανάπτυξη στο δικό τους σχολείο
 - Για το Σχολείο;
 - "Ανάπτυξη της αυτομόρφωσης"
 - Ενίσχυση της συλλογικής λειτουργίας
 - Μια εναλλακτική λύση για το μοντέλο του "απομονωμένου" εκπαιδευτικού
- => Μάθηση εντός του σχολικού οργανισμού - ΚτΠ

Εσείς, σε ποιο μοντέλο ετεροπαρατήρησης θα θέλατε να συμμετάσχετε;

- Σας ενδιαφέρει αυτό το είδος επαγγελματικής ανάπτυξης; (Γιατί; Γιατί όχι;)
- Ως μέρος μιας «οργανωμένης προσπάθειας" ή μόνοι σας μαζί με έναν/μία συνάδελφο; (πχ. στο πλαίσιο ενός προγράμματος επιμόρφωσης ή ανεξάρτητα;)
- Παρατηρητές: από το δικό σας σχολείο, από άλλα σχολεία, από άλλους ειδικούς;
- Πόσο συχνά;
- Πώς να προωθηθεί, πώς να τεθεί σε χρήση;
- Τι είδους δυσκολίες εντοπίζετε, απειλές;
- Άλλες παρατηρήσεις ... ερωτήσεις;

Ευχαριστώ για
την συμμετοχή
σας!

Αναφορές- Βιβλιογραφία

- Matti Lappalainen, TY, ok.utu.fiok.utu.fi Tove Forslund, ÅA, Peer observation as a tool for professional development for university teachers, <https://slideplayer.com/slide/5168843/>
- Gosling, D. 2002. Models of Peer Observation of Teaching http://www.heacademy.ac.uk/resources/detail/resource_database/id200 Models of Peer Observation of Teaching
- Hammersley-Fletcher, L. and Orsmond, P. 2004. Evaluating our peers: is peer observation a meaningful process? Studies in Higher Education, 29, 4, 489-503.
- Robinson, S. 2010. Peer observation of teaching: Barriers to successful implementation. Occasional Papers on Learning and Teaching at University of South Australia.